

Uppföljning av miljötilståndet i Knivstaån och Garnsviken efter anslutningen till Käppala.

Bakgrund

Sigtuna kommun har under flera år arbetat med att ta fram ett åtgärdsprogram för Garnsviken och Lövstaåns nedre del. Varken Garnsviken eller Lövstaån uppnår i dagsläget god ekologisk eller kemisk status. Mest fokus har hittills varit kring fosfortillförsel från olika verksamheter och Knivstas anslutning till Käppala pekas ut som potentiellt viktigt bidrag till förbättrad status. Att anslutningen till Käppala kan spela stor roll för att förbättra miljötilståndet i såväl Knivstaån som nedströms i Lövstaån och Garnsviken är nog de flesta ense om. Även om många föroreningar kan vara bundna i sediment så bör det ändå ske en relativt snabb förändring i belastningen av vattenmiljön.

Det finns sedan tidigare ett provtagningsprogram för Knivstaån och Lövstaån och det är Roslagsvatten som står för analyskostnaderna. Provtagningen har varit begränsad till kväve och totalfosfor samt vissa metaller, men inga organiska miljöföroreningar såsom läkemedelsrester eller högfluorerade ämnen har undersökts hittills.

Vid en kontakt med Cristina Trigal, ansvarig vattenplanerare i Sigtna kommun, framgick att det vore önskvärt med en utökad uppföljning av de positiva förändringar av miljötilståndet som en anslutning till Käppala medför. Ansvaret för detta ligger på kommunerna, men det finns för närvarande inga planer på ett åtgärdsprogram hos Knivsta kommun för Lövstaån eller Garnsviken (som ligger i Sigtna kommun). Även sakkunniga på Länsstyrelserna i Uppsala och Stockholm (Gunilla Lindgren och Joakim Pantzar) anser att en samverkan vore värdefull. Miljötilståndet i Garnsviken är allt annat än bra och sjön bedöms av Sigtna som den mest förorenade i kommunen.

Förslag till Samhällsutvecklingsnämnden

Det finns flera skäl till att följa förändringen av miljötilståndet i Knivstaån/Lövstaån och Garnsviken i samband med anslutningen till Käppala reningsverk. Knivstavatten AB är ägare och förvaltare av VA-anläggningen i Knivsta. På ett möte i Knivstavattens styrelse den 15 mars 2022 föreslogs att frågeställningen bör tas upp i Samhällsutvecklingsnämnden.

- Det främsta motivet till att kommunen tar ett initiativ på detta område är att Knivstas anslutning till Käppala förmodligen kommer innebära en avsevärd och omedelbar förbättring av miljötilståndet i främst Knivstaån och Lövstaån men även i Garnsviken. Det finns ett värde i att kunna dokumentera dessa positiva förändringar. Anslutningen till Käppala är förmodligen en av de viktigaste åtgärderna som kommunen genomför för att förbättra miljötilståndet i vår närhet.
- Både Knivsta och Sigtna kommuner berörs och en samverkan är därför önskvärd. Knivsta kommun har kanske dessutom ett särskilt ansvar att agera eftersom kommunen kan betraktas som "förorenaren" i detta fall.

Förslaget är att Samhällsutvecklingsnämnden agerar genom att

- Knivsta kommun kontaktar Sigtuna kommun för att diskutera på vilket sätt kommunerna kan samverka för att följa upp miljötillståndet i Knivstaån och Garnsviken före och efter anslutningen till Käppala.
- föreslå att uppföljningen av miljötillståndet främst bör ta sikte på parametrar som hittills inte har omfattats av miljöövervakningen, t ex organiska miljöföroreningar såsom läkemedelsrester och högfluorerade ämnen (PFAS m fl).